

Udviklingskontrakterne har i dag en forholdsvis svag placering i den danske industripolitik, hvormod det er et meget anvendt industripolitisk instrument i andre lande, f.eks. Japan og USA.

Udviklingskontrakterne kan anvendes sammen med en styring af de offentlige indkøb for at styrke incitamentet til at gå i gang for virksomhederne. Det kan f.eks. ske på spildevandsrensingsområdet, hvor der både er store offentlige indkøb og et behov for videreudvikling af den tekniske forråen.

Der skal sættes på benyttelse af så mange påvirkningsmuligheder som muligt for at sikre den største effekt på såvel miljøet som på den erhvervsmæssige udvikling.

Styregruppen skal bestå af repræsentanter fra såvel Industri- som Miljøministeriet. Styregruppen er rådgivende for den daglige administration.

I styregruppen skal repræsentanter fra miljøorganisationer (NOAH og/eller Danmarks Naturfredningsforening) deltage. Herudover kan repræsentanter fra erhvervene, brugerne samt fagbevægelsen deltage.

Inddragelsen af såvel Industri- og Miljøministeriet skyldes et ønske om, at både det miljømæssige og det industripolitiske sigte i ordningen skal have en central placering. Endvidere vil administrationen af programmet være videnmæssigt bedre funderet ved, at begge ressortområder inddrages. Yderligere vil administrationens evne til at opfange nye behov for miljømæssig regulering og dens evne til at gennemskue nye teknologiske muligheder være større, hvilket er en af forudsætningerne for, at de projekter, der sættes i værk, bliver succesrige. Inddragelsen af et bredt udsnit af interesseorganisationer og bevægelser med tilknytning til industri- og miljøområdet vil også styrke administrationens evne til at opfange nye behov og muligheder.

Det foreslås, at der iværksættes teknologivurdering i tilknytning til programmet. For det første fordi det kan bidrage til, at det miljømæssige sigte fastholdes. For det andet fordi det vil forbedre administrationens fundament, når der skal prioriteres mellem selvinitierede og indkomne projekter. Og endelig fordi det ofte har vist sig, at inddragelsen af mange parter i teknologiudviklingsprojekter har fremskynnet gode projekter samt kvalificeret disse projekter. Bengt-Åke Lundvall, AUC, har i flere undersøgelser vist, at kontakten mellem bruger og producent er en afgørende forudsætning for, at teknologiudviklingsprojekter bliver vellykkede. Derfor skal der inddrages så mange parter som muligt i teknologivurderingerne. Ved gennemførelsen af teknologivurderingerne skal brugere, producenter, det offentlige og miljø-

organisationer (NOAH og Danmarks Naturfredningsforening) inddrages.

Yderligere er det en central del af programmet, at der foretages effektvurderinger og evaluering af de enkelte projekter. Effektvurderingerne skal vurdere de miljømæssige og de økonomiske resultater af de forskellige projekter. Effektvurderingerne skal bidrage til, at der erhverves en øget viden om, hvad der sker, når staten påvirker erhvervene. Dette kan så give basis for, at der etableres viden om, hvilke instrumenter og mix af instrumenter der er mest virksomme over for erhvervene. Dette giver dermed grundlag for en mere effektiv ressourcenuyttelse ved fremtidige projekter. Viden om erhvervspolitikens effekter haves stort set ikke i dag.

I forbindelse med teknologi- og effektvurderingerne skal der finde en afsøgning sted med henblik på at identificere emner for nye forsknings- og udviklingsprojekter inden for det miljøteknologiske område. Herunder opfølgning på internationale miljøreguleringstiltag fra f.eks. EF samt vurderinger af, hvilke miljøforbedrende tiltag der må komme de nærmeste år, med henblik på iværksættelse af udviklingsprojekter, der imødekommer de behov, der opstår i tilknytning hertil. Herved gives der mulighed for hurtigt at komme ud af startblokkene med nye udviklingsprojekter og kontrakter.

Ad 5

Programmet skal sigte mod skabelsen af et egentligt miljøindustrielt kompleks. Danske virksomheder er med international målestok relativt små. Det giver problemer med finansieringen af store og ofte risikobetonede udviklingsprogrammer. Endvidere mangler der ofte de økonomiske og videnmæssige forudsætninger for international markedsføring af produkterne, ligesom det alt for ofte ses, at danske virksomheder direkte modarbejder hinanden i stedet for at samarbejde på eksportmarkederne. Ved at stimulere til et samarbejde på forsknings- og udviklingssiden kan man skabe netværk, der kan føre til fælles eksportfremstød og eventuelt virksomhedssammenlutninger. Det er en international erfaring, at industristrukturer med sammenhængende komplekser er væsentligt mere robuste end strukturer med enkeltstående virksomheder, der ikke er integreret i netværk.

For at sikre at den viden, der opnås ved de konkrete udviklingsprojekter spredes mest muligt, og for at sikre, at ny viden udnyttes, skal eventuelle patenter, der opnås som følge af et offentligt finansieret udviklingsprojekt, tilfalde det offentlige. Ud over at det